

Att utveckla kommunikativa färdigheter i engelska: *Storylinemetoden*

Sharon Ahlquist, Högskolan Kristianstad, Sverige

Föreställ dig att du står på en skolgård. Du ser elever mellan 11 och 13 år som arbetar i par. I varje par bär en elev en ögonbindel, den andra verkar vägleda första eleven runt skolgården. De talar engelska. Ibland springer vägledaren iväg till läraren för att kolla något. Det finns leenden och skratt. Är detta en lek? Nej, det här är *Storyline*, och eleverna är familjer som har flyttat in på en ny gata i den fiktiva staden Danbury. Vägledarna har just skapat en park för staden och "visar" den för sina grannar. Detta är en uppgift bland många andra i en *Storyline* som sträcker sig över fem veckor. Eleverna talar, lyssnar, läser och skriver på engelska i uppgifter som är kopplade till den svenska kursplanen för engelska, vars övergripande mål är att utveckla

en allsidig kommunikativ kompetens. Vi återkommer till hur *Storyline* bidrar till att uppnå detta, men låt oss först betrakta frågan, vad är *Storyline*?

// Är detta en lek? Nej, det här är *Storyline*, och eleverna är familjer som har flyttat in på en ny gata i den fiktiva staden Danbury.

Storyline har sitt ursprung i Glasgow under 1960-talet som ett svar på kravet på tvärvetenskaplig undervisning på låg-och-mellanstadiet. Följande punkter sammanfattar vad *Storyline* är:

- En berättelse, som i en viss tid och plats, skapas i klassrummet
- Eleverna tar på sig roller som karaktärer i berättelsen
- Berättelsen utvecklas när eleverna arbetar med så kallade nyckelfrågor, alltså frågor som inte kan besvaras med ja eller nej och som är skapade av läraren och baserade på läroplanens innehåll
- Praktiska och teoretiska ämnen integreras i nyckelfrågorna

Idag är *Storylinemetoden* etablerad i hela världen, på olika utbildningsnivåer och i näringslivet.

Storyline och språkundervisning. När det gäller språkundervisning, är dock *Storyline* mindre vanligt. Detta är något förvånande med tanke på att den är ganska lik uppgiftsbaserad undervisning, som är väl etablerad. Principerna för uppgiftsbaserad undervisning är att eleverna arbetar med meningsfulla, kommunikativa uppgifter av det slag som de skulle kunna utföra i verkligheten. Exempel på detta är att fylla i ett formulär för att gå med i en förening, eller ge anvisningar till en besökare i din stad. Med andra ord, även om grammatisk noggrannhet, korrekt stavning och uttal är viktiga, kommer förmågan att förstå och förmedla information på olika sätt i första hand.

Storyline skiljer sig på följande sätt från uppgiftsbaserad undervisning:

- I *Storyline* utförs alla uppgifter inom berättelsen, som normalt varar under en period på 4-6 veckor.
- Praktiskt arbete är centralt. Eleverna kan, till exempel, göra modeller av sina karaktärer, eller rita dem. Andra typer av ritningar eller modeller görs, beroende på berättelsen.
- Elevernas arbete visas på en fris (eller vägg i klassrummet) efter hand som berättelsen utvecklas. Det innebär att när eleverna tittar på frisen kan de se vad som hänt hittills. Ändringar av frisen kan också göras för att lägga till eller ändra händelser i berättelsen.
- Eleverna arbetar i små grupper som har något gemensamt - till exempel kan de vara familjemedlemmar. Även om gruppen är central, så förekommer individuellt och pararbete.

Om man tänker på det som man lär sig från forskningen om hur unga språklärande lär sig bäst, förstår man fördelarna med *Storyline*. Fram tills de är ca. 10 år gamla lär barn sig holistiskt, genom erfarenheter som de kan identifiera sig med, genom sång, rörelse, lek, drama och berättelser. Barnen lär sig med hela kroppen, har livlig fantasi och tycker om att arbeta tillsammans. De är ännu inte redo för formell grammatisk undervisning. När de börjar ställa frågor som "Why is it cows are brown, not is brown?" och "Why is it two sheep not two sheeps?" så kan man förstå att deras analytiska tänkande börjar utvecklas. Men vissa barn utvecklas långsammare än andra. Vid 13 års ålder, när de börjar högstadiet, har vissa inte utvecklat denna analytiska förmåga. När de så småningom gör det, kommer det fortfarande vara så att i varje klass kommer vissa individer att finna det lättare att lära sig genom att läsa och skriva, andra genom att lyssna, andra genom att göra praktiska saker (olika inlärnings-stilar). Det kommer också fortfarande vara så att vissa lär sig bäst när de arbetar tillsammans med andra medan andra lär sig bäst när de jobbar själv. Vissa är mer konstnärligt, matematiskt eller språkligt begåvade - med andra ord, intelligenta på olika sätt (Gardner 1993).

Något mer händer när barn går in i puberteten. Plötsligt kan saker som sång och drama bli en källa till förlägenhet. I själva verket kan många saker vara pinsamma, till exempel, att tala engelska i klassrummet, särskilt om man säger fel och om läraren rättar en inför klasskamraterna. De eleverna som är i behov av stöd har särskilt problem eftersom de kan kämpa

med en dålig självbild, vilket har en negativ inverkan på deras lärande. Allt detta är väl dokumenterat (t.ex. Håkonsson & Madsbjerg 2004, Lundberg 2010).

Storyline: Our Sustainable Street.

Forskning om språkinläring visar att stämningen i klassrummet påverkar lärande. Enligt min erfarenhet spelar *Storyline* en viktig roll i att skapa en positiv klassrumsatmosfär som främjar inläring. Här kommer jag att beskriva handlingens scenario som ligger till grund för en studie som jag genomfört med en årskurs 5-6 (åldrarna 11-13). Jag kommer att ge en översikt över strukturen, några exempel på aktiviteter, och länka dem till kursplanen för engelska. Jag avslutar med att sammanfatta resultaten av studien.

Denna *Storyline*, som hade ett tema om hållbar utveckling, varade i fem veckor, med pass fyra gånger i veckan med två timmar vardera. Förutom att baseras på kursplanen för engelska, ingår också kursplanens mål från bild, naturvetenskap och samhällskunskap. Före starten av *Storyline* hade eleverna arbetat med hållbarhet på svenska.

Syftet var att använda grammatik och vokabulär som eleverna arbetat med sedan årkurs 1, och att införa vokabulär om hållbarhet. Nyckelfrågorna var:

1. Vem är du?
2. Hur ser ditt hus ut?
3. Hur tror du att du kan minska din påverkan på klimatet?
4. Vad tror du att du kan göra åt avfallet på din gata?
5. Vad kan du göra åt problemet med dina grannar?

I den första frågan skapade eleverna sina karaktärer i sina grupper. Familjerna presenterade sig sedan för sina grannar. De skrev en kort beskrivning av sig själva för ett nyhetsbrev och ritade ett självporträtt av sin karaktär.

I början av handlingen innehöll frisen nio blad grönt A4-papper som representerade tomter där familjerna skulle bo. När eleverna hade arbetat med nyckelfråga 2, då de kollade på fastighetsmäklares beskrivningar på

svenska och engelska, skrev de sina egna mäklarbeskrivningar. Sedan ritade de sitt hus och flyttade in. Varje familj satte upp sina självporträtt, ritningen på huset och beskrivningen. En tomt blev osåld - detta skulle så småningom köpas av den besvärliga familjen Grimshaw.

I den tredje nyckelfrågan deltog familjerna i ett projekt för att leva på ett mer hållbart sätt. De deltog i en föreläsning om klimatförändringar, som gavs av en expert (lärare-i-roll). I början av

Lärare-i-roll är en teknik där läraren dyker upp i roll för att styra en berättelse på ett visst håll med nya komplikationer eller nytt stoff.

berättelsen hade de skrivit om en typisk dag i sina liv som de nu individuellt analyserade. Syftet var att identifiera hur de inverkar negativt på klimatet. Efter detta, i sina

grupper gjorde de ett collage av ord och bild för att visa denna påverkan. Detta presenterades för klassen.

Arbetet i den fjärde nyckelfrågan byggde på det faktum att andra människor dumpade sitt skräp på en bit mark intill familjernas gata. Exempel på uppgifter som ingick var att familjerna skrev till kommunen om problemet och bad om att en park skulle byggas på denna mark. Sedan skapade de parken. Utvecklingen i *Storyline* drivs ofta med ankomst av ett brev, som i detta fall där familjerna fick ett brev tillbaka från kommunen som uppmanade dem att lämna in en design för den nya parken.

Detta tar oss tillbaka till den uppgift jag beskrev i början av denna artikel. Det började med att hela klassen brainstormade idéer för saker att ha med i parken. Skapandegruppen gjorde sin design och tränade i att beskriva den (ett bra sätt att träna på prepositioner!). När de hade lett ögonbindelgruppen runt, arbetade de som haft ögonbindel tillsammans för att rita hur de föreställt sig parken. Ursprungsdesignen jämfördes med den som ögonbindelsgruppen gjort. Ur språkundervisnings synpunkt är detta en hörförståelseövning som skapats av en grupp elever för en annan. Jämförelseuppgiften liknar "se-skillnaden" uppgifter som förekommer i många läroböcker.

I den femte frågan hade familjerna problem med den nya familjen. Som inledning på nyckelfrågan gjorde klassen en fyrahörns värde-övning på de problem som människor kan ha med grannar, och

drama tekniken "skulpturer" för att illustrera sådana problem. Efter att ha läst en beskrivande text om familjen och problematiken, intervjuade eleverna mamman i familjen Grimshaw (lärare-i-roll), och föreslog sätt att göra saker bättre (att den skällande hunden skulle hållas inomhus, till exempel).

Handlingen avslutades med en gatufest. Eleverna gjorde inbjudningar, bakade kakor efter engelska recept och gjorde spel där de använde de nya orden som hade med hållbarhet att göra.

 ..., jag så lärde mig mycket på vägen.

Our Sustainable Street och svenska kursplanen för engelska. Låt oss titta på kursplanen för engelska i årskurs 4-6. När det gäller innehåll förväntas eleverna arbeta med frågor som är välkända för dem, vardagliga situationer, personer och platser, känslor och erfarenheter och att lära sig om livet i engelskspråkiga länder. När det gäller att läsa och lyssna, bör de, till exempel, kunna förstå olika typer av samtal, arbeta med berättelser och drama, identifiera hur ord och fraser används strategiskt i tal och skrift. Den andra sidan av myntet är att de skall kunna använda det talade och skrivna språket på olika sätt, till exempel i meddelande, instruktioner och beskrivningar. De bör kunna delta i samtal av olika slag, med hjälp av strategier som frågor och artighetsfraser, och de bör ha kunskaper om den grammatik och det uttal

som gör effektiv kommunikation möjlig. Dessutom ska eleverna utveckla förmågan att reflektera över sin egen inläring – vad och hur de lär sig. Därför ska eleverna i början på en *Storyline* sätta upp egna mål (till exempel att kunna förstå skillnaden mellan tempus), och vid slutet utvärdera i vilken omfattning de uppnått sina mål. (Obs! Det är inte lätt för vissa elever att förstå att de jobbar med grammatiken även om de inte arbetar i workboken, och detta måste klargöras för dem). Särskilda grammatiska strukturer och ordförråd var i fokus i varje uppgift.

Att utveckla kommunikativ kompetens. Jag har arbetat med *Storyline* i mer än 10 år, med lärarstudenter och verksamma lärare. Ordet jag hör mest för att beskriva metoden av både vuxna och barn är *kul*. Vi vet från forskning om lärande i allmänhet att det är lättare att lära sig när man har roligt (Hattie 2011). Jag ville ta reda på varför barn gillar att jobba med *Storyline* och på vilket sätt deras lärande i engelskan påverkas. För att fånga synpunkter från barn, lärare och mig själv använde jag mig av observationer, frågeformulärer, elevernas dagböcker, deras skrivande, och intervjuer med både elever och lärare. Det mest populära med *Storyline* var *bild* och *grupparbete*. Eleverna i studien tröttnade aldrig på ritning eller att göra saker. När jag frågade hur detta hjälpte dem att lära sig engelska, var de mycket tydliga: "Man måste kunna tala om vad man har ritat." När det gällde grupparbete, tyckte eleverna att det var en fördel att kunna be om hjälp, men det var också lättare och helt enkelt roligare att arbeta tillsam-

mans. Detta visar att även om lärarna inte arbetar med *Storyline*, att bild och grupparbete kan användas med fördel på engelska lektioner.

Andra aspekter av *Storyline*-arbetet som eleverna särskilt gillade var att inte använda en lärobok, att göra olika saker, och (för flickorna) att använda sin fantasi.

De språkliga områden där största utvecklingen kan ses är följande:

- **Lyssna:** med början från vecka 3 blev det tydligt att eleverna inte behövde några förklaringar om vad de skulle göra på svenska. De trodde deras förmåga att lyssna hade förbättrats eftersom de hade lyssnat så mycket på lärarna och varandra och att "det var viktig information så man var tvungen att lyssna noga"
- **Tala:** många, men inte alla, elever blev mer benägna att tala på egen hand framför klassen. Några noterade att de efteråt vågade tala mer. Återigen var en förklaring att de hade pratat mycket engelska och det gick med mer flyt
- **Skriva:** barnen skrev längre och mer komplexa texter, ibland med exempel på grammatiska strukturer som de ännu inte hade påträffat i undervisningen
- **Ord:** nya ord, stavning, ordföljd

En pojke i årkurs 6 sammanfattar många av elevernas syn på varför *Storyline* hjälpte dem att lära sig engelska: "Vi gjorde så många olika saker och de flesta av dem var intressanta och roliga

så du jobbar mer och förstå det mesta, jag så lärde mig mycket på vägen."

Slutsatser. Det är min uppfattning att *Storyline* har betydande fördelar för språkundervisning. Den kan anpassas för yngre elever (att arbeta med familjer som bor på en gata) och äldre, genom att integrera mer innehåll (till exempel på hållbarhet) och ökad användning av teknik. Det är inte min åsikt att *Storyline* ska ersätta läroboken för äldre elever, men den kan lätt användas för att komplettera läroboken och skapar variation i undervisningen. Till exempel, om boken har ett kapitel om idrott och hälsa, då kan en *Storyline* om driften av en ny idrottshall använda samma vokabulär som i läroboken.

// ...så skapar *Storyline*-klassrummet en känsla av solidaritet

Att utveckla kommunikativ kompetens kan endast uppnås om eleverna har något att kommunicera, har möjlighet att kommunicera det och inte minst, vill göra det. Förutom att erbjuda ett forum för att utveckla elevernas språkfärdigheter skapar *Storyline*-klassrummet en känsla av solidaritet, vilket även uppmuntrar den blygaste och den som är i behov av stöd. Som illustration vill jag avsluta med en kommentar från en sådan elev: "Jag vågar tala mer engelska nu eftersom ingen skrattar åt mig när jag gör fel. Det gjorde de inte innan heller, men nu vet jag."

Referenser:

- Gardner, H. (1993). *Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences* (reissue). New York: Basic Books
- Lundberg, G. (2010). Perspektiv på tidigt engelsklärande. In Estling Vannestål, M. and Lundberg, G. (eds). 2010. *Engelska för yngre åldrar*. Lund: Studentlitteratur
- Hattie, J. (2009). *Visible Learning: A synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement*. Abingdon: Routledge
- Håkonsson, E. & Madsbjerg, S. (2004). Olikheten som resurs. In C. Falkenberg and E. Håkonsson (red) *Storylineboken: Handbok för Lärare*. Stockholm: Runa.
- Wagner, B.J. 1993. *Drama i undervisningen. En bok om Dorothy Heathcotes pedagogik*. Göteborg: Daidalos

Spørsmål til eksamen

I Fremmedspråksenterets serie med pedagogiske filmer vises det i filmen *Storyline* hvordan metoden brukes i begynneropplæringen i tysk på 8. trinn: <http://www.skoleipraksis.no/fremmedsprak-og-engelsk/filmar/storyline>